

Skapa trygghet i rummet

När vi pratar om så känsliga ämnen som jämställdhet så kan alla möjliga känslor väckas. Väldigt viktigt för att arbetet ska fungera, dels inom personalgruppen, men också med eleverna är att det finns trygghet.

Ni minns att vi diskuterade detta under del 2 av jämställdhetspasset, men här kommer frågorna som ni kan ta upp med varandra innan ni börjar arbeta med frågorna tillsammans - för att se till att ni etablerar en trygg miljö tillsammans.

Se till att vi sätter grundreglerna för hur vi pratar i klassrummet tillsammans med eleverna

Vad behöver vi för att kunna prata om svåra ämnen?

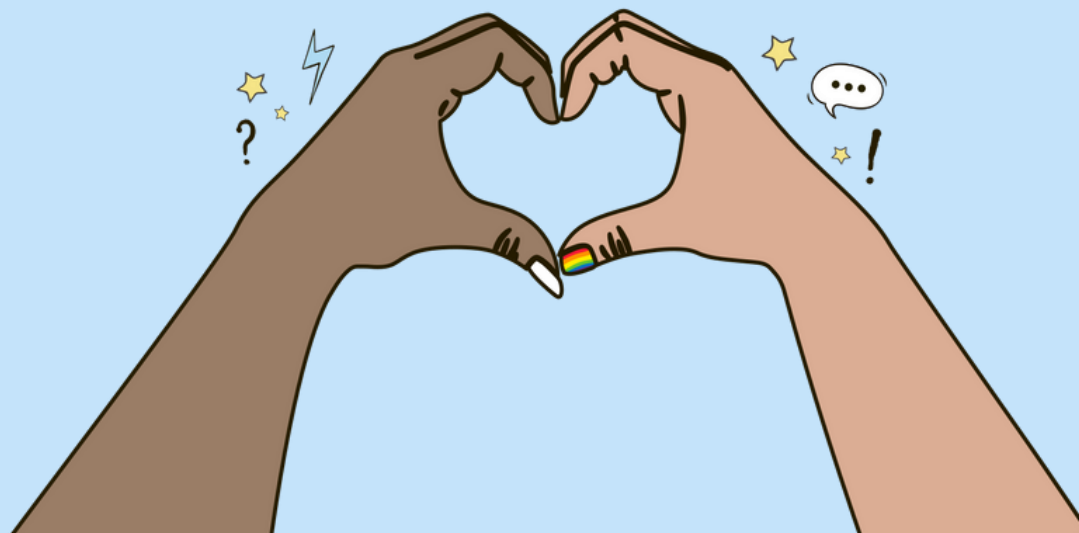

Hur bygger vi trygghet tillsammans i klassrummet?

Mer frågor att ställa för att fördjupa diskussionen:

- Hur kan vi göra om vi tycker olika?
- Vad innebär det att bemöta någon med respekt?
- Vad är det som gör att vi känner oss trygga? Vad innebär det att känna sig trygg?
- När känner jag mig lyssnad på och tagen på allvar?
- Vad behöver ni av mig som skolpersonal för att känna er lyssnade på?

Exempel på riktlinjer

När vi från jouren är på skolor för att hålla workshops, brukar vi om vi har tid diskutera riktlinjer tillsammans med eleverna och sätta dem gemensamt. Om det känns som att tiden inte finns brukar vi ta upp dessa exempel-riktlinjer för att förtydliga vilka spelregler som finns, för att diskussionen ska kunna fungera så bra som möjligt. Vi frågar alltid sedan om eleverna är med på de riktlinjer vi satt upp och om något behöver läggas till.

Vi delar dem här för att ge inspiration:

Respekt

För att vi ska kunna prata om tuffa grejer så behöver vi också visa respekt för varandra och mig som person som håller i lektionen, jag kommer även att visa respekt för er. Vi får tycka olika - men vi får inte säga kränkande saker till varandra eller trycka ner varandra. Allt det här är viktigt för att vi ska kunna ha ett så bra samtal som möjligt.

Inget privat

När vi säger att vi inte ska prata om något privat, så menar vi att berätta om sådant som har hänt en eller ens kompis, inför helklass. Jag som föreläsare kommer inte heller att dela med mig av något privat. Vill man prata om något privat är man självklart alltid välkommen att prata med mig efter lektionen eller på rasten.

Vi har den här regeln för att skydda er, ibland kan det kännas bra att berätta saker man varit med om men sedan kan det kännas jobbigt. Målet med den här lektionen är att prata om de här sakerna på en samhällsnivå.

Öppet samtal

Med öppet samtal så menar vi att det bara är att ställa alla frågor man kommer att tänka på. Målet med idag är att vi ska känna oss trygga med att våga diskutera och prata med varandra och vända och vrida på ämnet.

Frivilligheten - ingen ska heller tvingas till att prata eller svara på frågor.

Motstånd och kontroversiella frågor

Något av det viktigaste för att det ska fungera att möta motstånd är att vi pratat ihop oss inom kollegiet. Se till att ni samverkar med varandra och skapar gemensamma förhållningssätt. Här kommer olika frågor som kan diskuteras inom skollaget för att ni ska känna er redo i att bemöta motstånd och hantera det tillsammans.

Frågor att diskutera:

- Vilka uttryck för motstånd är vanligast i ditt klassrums- och skolsammanhang?
- I anslutning till vilka ämnen och frågor dyker motståndet och kontroversiella åsikter oftast upp?
- Hur brukar du och dina kollegor hantera kontroversiella yttringar? Vad brukar fungera bra respektive mindre bra?
- Var går gränserna för toleransen i ditt klassrum och på din skola?
- Vilket innehåll i din undervisning övar elever i tolerans och i att kunna diskutera frågor som väcker känslor?

*Frågor från Levande Historia - lärarhandledning Svåra frågor i klassrummet

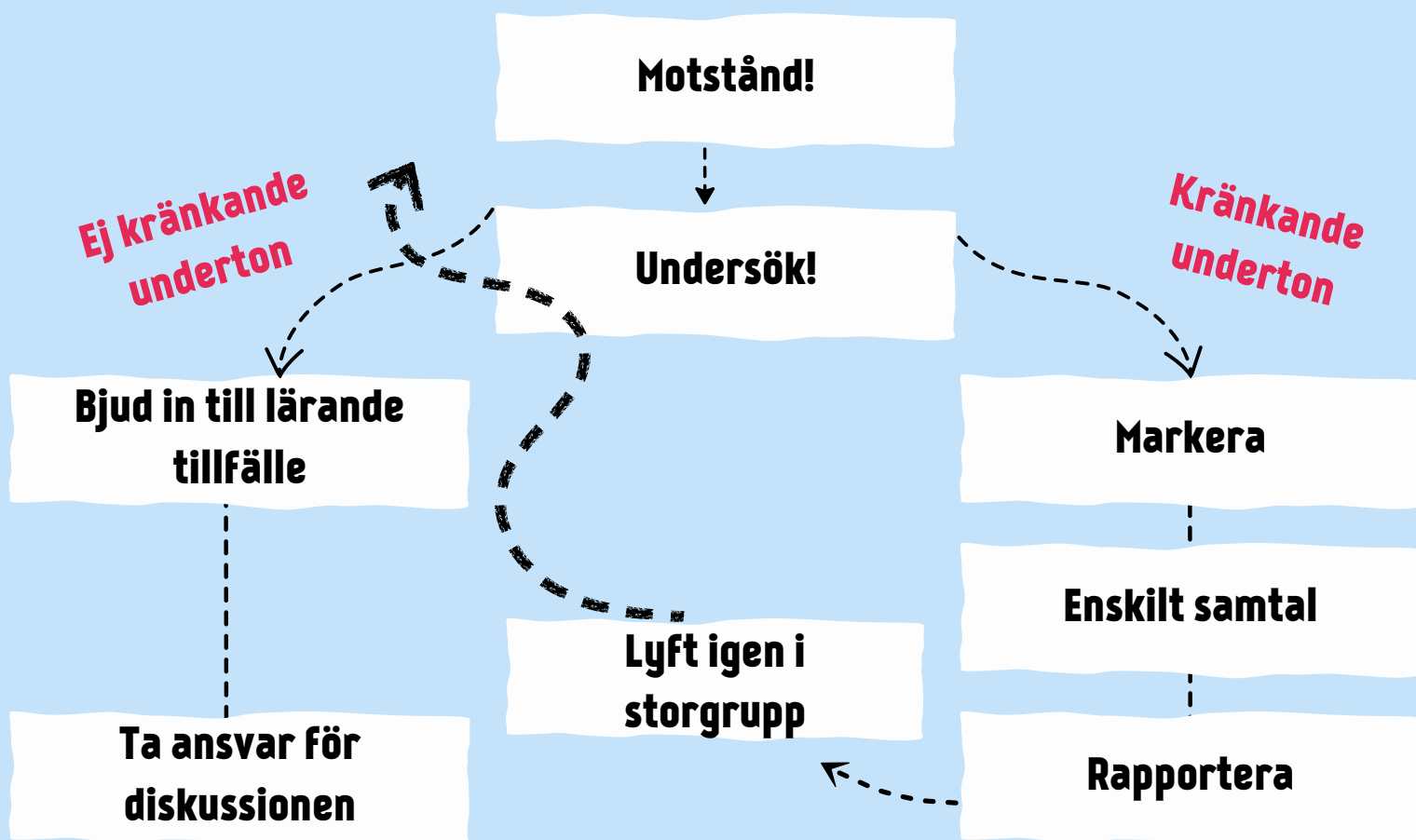

Motstånd och kontroversiella frågor

Motstånd är en naturlig reaktion på förändring, men det måste också kunna bemötas. Ni minns motståndets-modellen i del 2 av jämställdhetspasset, här diskuterade vi risker - dels med att inte bemöta motstånd, men också med att helt tysta ner det.

Använd er gärna av motståndets-modellen:

Motståndets-modellen

Hur kan jag undersöka?

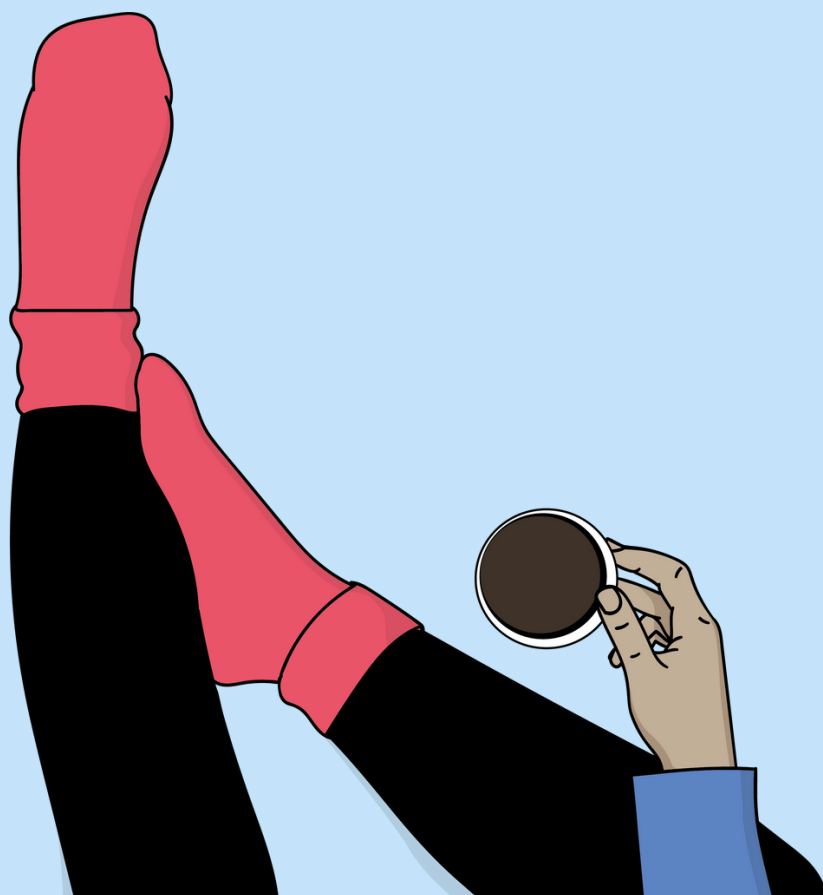
Precis som vi gått igenom under passet om motstånd och kontroversiella frågor - så är det viktigt att våga undersöka uttalanden som kan tolkas som kränkande och/eller aggressiva. Alla har rätt till en åsikt men som ledare är det också viktigt att inte godkänna kränkningar som utspelar sig framför en.

Kom ihåg att börja med att vara nyfiken och utforska uttalandet!

Öppna frågor som kan vara bra att ställa för att undersöka kan vara:

- Hur menar du nu? Kan du förklara mer?
- Jag förstår inte riktigt hur du menar, kan du förklara på ett annat sätt?
- Menar du att..?
- Det du säger är faktiskt fel. Det är nämligen så att... Hur tänker du kring det?
- Vad skulle hända om...?

*Frågor från Friends

Bemötande-modellen

Kom ihåg tipsen, ifall du bemöter kommentarer som har en kränkande underton. Det är väldigt viktigt att du som ledare visar att det inte är okej - dels för alla de andra i rummet men också för att etablera en kultur som är trygg i skolan.

Du kan anpassa den här bemötande-modellen efter vad som känns bäst för dig att säga, men den kan ge en bra grund att utgå ifrån när kränkande/trakasserier förekommer.

Kom ihåg att också prata med personen/personerna som du markerat mot efteråt och förklara varför du markerade.

Benämn: Säg vad som händer

"Just nu säger du något kränkande"

Bemöt: Säg vad du tycker

"Det är inte okej och det beteendet accepteras inte"

Beordra: Säg vad du vill ska hända

"Jag vill att du slutar med det på en gång"